Matti Lohen koulun suunnitelma kasvatuksellisten toimien, kurinpitotoimien ja turvaamistoimien käyttämisestä ja menettelytavoista

Hyväksytty hyvinvointilautakunnassa

Sisällys

1 Kurinpitokäytänteet 3
1.1. Kasvatuksellinen keskustelu 3
1.2. Kasvatuskeskustelu 3
1.3. Jälki-istunto 4
1.4. Oppilaan poistaminen opetuksesta 4
1.4.1. Oppilaan poistaminen opetuksesta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi 4
1.4.2. Oppilaan poistaminen opetuksesta jäljellä olevan työpäivän ajaksi 5
1.5. Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään 5
1.6. Hallintopäätöstä vaativat kurinpitotoimet 5
1.6.1. Kirjallinen varoitus 5
1.6.2. Määräaikainen erottaminen 6
2 Vahingonkorvausvastuu 6
3 Siivousvelvoite 6
4 Kurinpitokeinot tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden osalta 7
4.1. Tupakkatuotteet 7
4.2. Muut päihteet 7
5 Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet 7
5.1. Oikeus tarkistaa oppilaan tavarat 8
5.2. Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen 8
6 Voimakeinojen käyttö 8
6.1 Hätävarjelu 9
6.2 Fyysinen rajoittaminen 9
6.3 Vastarinta poistettaessa 9
Liite 1: Seuraamustaulukko 11

1 Kurinpitokäytänteet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Lähtökohtana on pyrkiä ennalta ehkäisemään rikkeiden ja ristiriitojen syntymistä. Tarvittaessa opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi kasvatuskeskustelua ja muita perusopetuslaissa määriteltyjä kurinpitokeinoja ja -toimia.

Toimenpiteitä käytettäessä oppilasta on kohdeltava johdonmukaisesti, oppilasta ja huoltajaa kuullen ja tilannetajua noudattaen. Teon laatu, sekä oppilaan ikä ja kehitystaso on huomioitava toimenpiteitä harkittaessa. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Matti Lohen koulussa kurinpitotoimenpiteisiin johtavat rikkeet ja toimenpiteissä eteneminen on tarkemmin määritelty ***seuraamustaulukossa (liite 1).*** Seuraamistaulukkoa tarkastellaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa.

1.1. Kasvatuksellinen keskustelu

Opettajan suorittama *kasvatuksellinen keskustelu eli puhuttelu* esimerkiksi oppilaan huonosta käytöksestä heti tapahtuneen jälkeen on yleensä hyvä ja toimiva tapa puuttua oppilaan ei-toivottuun käyttäytymiseen. Puhuttelun pitänyt opettaja kirjaa Wilman tuntimerkintöihin mistä puhuttiin, mitä sovittiin ja ilmoittaa puhuttelusta luokanopettajalle tai luokanohjaajalle.

1.2. Kasvatuskeskustelu

Mikäli oppilas puhuttelun jälkeen jatkaa häiritsevää tai epäasiallista käytöstä, kohtelee muita epäkunnioittavasti tai rikkoo koulun järjestyssääntöjä muulla tavoin, luokanopettaja tai -ohjaaja pitää oppilaalle kasvatuskeskustelun.

Kasvatuskeskustelu pidetään mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen tai muuna opettajan sopivaksi katsomana ajankohtana. Tilanteesta ja sen vakavuudesta riippuen mukana voi olla luokanopettajan tai -ohjaajan lisäksi rehtori, apulaisjohtaja tai turvallisuusvastaava. Lukuvuosittain sovitusti kasvatuskeskustelu voi olla myös erikseen tietyille opettajille delegoitava tehtävä. Huoltajalle on varattava mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun.

Kasvatuskeskusteluun pyritään vähintään ongelmien toistuessa ottamaan aina myös oppilaan huoltaja mukaan. Kasvatuskeskustelun aikana oppilas voi myös soittaa huoltajalleen

ja kertoa, miksi hän on keskustelussa. Mukana oleva opettaja keskustelee tarvittaessa myös huoltajan kanssa tai sopii myöhemmän keskusteluajan.

Kasvatuskeskustelussa opettaja käy oppilaan kanssa läpi, miten oppilas on rikkonut koulun sääntöjä. Oppilaan kanssa käydään läpi myös se, miksi ja miten hänen tulisi toimia, jotta noudattaisi yhteisiä sääntöjä. Oppilaan kanssa mietitään yhdessä, mikä olisi rakentavampi toimintamalli vastaaviin tilanteisiin jatkossa. Kasvatuskeskustelun aika, syy ja sovitut toimenpiteet kirjataan Wilmaan (Tuki-välilehti->Kurinpito->Kasvatuskeskustelu).

1.3. Jälki-istunto

Oppilas voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi kerrallaan. Matti Lohen koulussa jälki-istunto määrätään pääasiassa, jos oppilas jatkaa rikkeiden tekoa kasvatuskeskustelun jälkeen. Tietyistä erikseen määritellyistä rikkeistä, jotka tiedotetaan myös oppilaille lukuvuosittain, tai opettajan harkinnan mukaan jälki-istunto voidaan määrätä myös ennen tai ilman kasvatuskeskustelua.

Jälki-istunnon määrännyt opettaja kuulee oppilasta ennen jälki-istunnon antamista. Huoltajalle on ilmoitettava jälki-istunnosta ja varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Jälki-istunnon aikana voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia. Tehtäviä teettäessä huomioidaan, että ne ovat oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä oppilaan ikään - ja kehitystasoon. Jälki-istunnossa voidaan myös velvoittaa oppilas istumaan hiljaa.

Jälki-istuntoa ei voida miltään osin järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta. Mikäli jälki-istuntoja kertyy oppilaalle useita, pidetään yksilöllinen opiskeluhuoltopalaveri ja sovitaan tukitoimista. Jälki-istunto kirjataan kurinpitotoimena Wilmaan.

1.4. Oppilaan poistaminen opetuksesta

1.4.1. Oppilaan poistaminen opetuksesta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi

Mikäli oppilas häiritsee opetusta, voi opettaja poistaa hänet opetustilasta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi. Oppilaan valvonnasta on huolehdittava tuona aikana. Tarvittaessa opettaja kutsuu paikalle toisen opettajan/rehtorin/apulaisjohtajan tai turvallisuusvastaavan valvomaan luokasta poistettua oppilasta. Huoltajalle on aina ilmoitettava luokasta poistamisesta joko soittamalla tai Wilma-viestillä.

Opettajalla tai rehtorilla yksin tai yhdessä on oikeus poistaa oppilas, joka ei noudata suullista määräystä poistua. Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä

voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

1.4.2. Oppilaan poistaminen opetuksesta jäljellä olevan työpäivän ajaksi

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Opetuksen epäämisestä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle soittamalla ja pyydetään häntä hakemaan oppilas koululta. Oppilaalle on järjestettävä valvonta siihen asti, kunnes huoltaja hakee koululta. Tarvittaessa asiasta ilmoitetaan sosiaalihuoltoon. Opetuksen epääminen tulee kirjata Wilmaan.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, jos on olemassa vaara, että oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii väkivaltaisen tai uhkaavan tai häiritsevän käytöksen takia. Seuraavan työpäivän epääminen on mahdollista myös, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen.

1.5. Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tekemättömiä tehtäviä.

Oppilaan määräämisestä tekemään kotitehtäviään on ilmoitettava oppilaan huoltajalle. Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään tulee kirjata.

1.6. Hallintopäätöstä vaativat kurinpitotoimet

1.6.1. Kirjallinen varoitus

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta, rikkoo törkeästi koulun järjestyssääntöjä tai menettelee vilpillisesti tai väkivaltaisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallinen varoitus on kurinpitorangaistus. Opetuksen järjestäjän on kirjallista varoitusta harkitessaan otettava huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso. Matti Lohen koulussa kirjallinen varoitus annetaan oppilaalle toistuvien muiden seuraamusten jälkeen, tai jos rikkomus on vakava. Oppilasta kuullaan ja huoltajalle varataan tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöstä. Kirjallisen varoituksen antaa rehtori. Kirjallisen varoituksen antamisen jälkeen asiasta ilmoitetaan myös sosiaalihuoltoon. Kirjallisen varoituksen antamisen jälkeen oppilaalle järjestetään tarvittava oppilashuolto.

1.6.2. Määräaikainen erottaminen

Mikäli oppilas jatkaa epäasiallista toimintaansa vielä kirjallisen varoituksen saatuaan, voi rehtori esittää hyvinvointilautakunnalle oppilaan erottamista koulusta enintään kolmeksi kuukaudeksi. Oppilasta kuullaan ja huoltajalle varataan tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöstä. Päätöksen tekee Rautalammilla hyvinvointilautakunta. Väkivaltaisen tai uhkaavan oppilaan vaarantaessa toisten turvallisuuden voidaan määräaikainen erottaminen panna täytäntöön ilman lainvoimaa.

Hyvinvointialueen tulee olla edustettuna käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta tai oppilaitoksesta erottamista koskevaa asiaa, jollei hyvinvointialue arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava opiskelijahuolto. Opetus on järjestettävä niin, että oppilas ei jää jälkeen opinnoissaan. Erotettavalle oppilaalle laaditaan aina opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen ja oppilaan saama opetus ja tuki suunnitellaan erityisopettajan johdolla.

2 Vahingonkorvausvastuu

Mikäli oppilas sotkee tai vahingoittaa koulun tiloja tahallaan tai huolimattomuuttaan, hänet voidaan määrätä siivoamaan sotku tai korjaamaan vahinko. Koulun omaisuuden vahingoittuessa oppilaalla on vahingonkorvausvelvollisuus. Vahingonkorvaus muodostuu sekä vahingoittuneen omaisuuden korvaamisesta tai korjaamisesta sekä vahingon tai ilkivallan aiheuttaman lisätyöstä aiheutuneiden henkilöstökulujen korvaamisesta. Oppilaalla on vahingonkorvausvelvollisuus myös toisen oppilaan tai muun kouluyhteisön jäsenen tavaran tahallisesta tai huolimattoman käsittelyn aiheuttamasta rikkoutumisesta. Vahingonkorvausvastuulla ei ole alaikärajaa, vaan vahingonkorvauslain mukaisesti vahinko on korvattava, olipa tekijä minkä ikäinen tahansa.

3 Siivousvelvoite

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.

Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle.

4 Kurinpitokeinot tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden osalta

4.1. Tupakkatuotteet

Koulun järjestyssäännöt kieltävät tupakoinnin ja tupakkatuotteiden (myös sähkötupakoiden) käytön kouluaikana ja koulun alueella. Tupakointiin ja muuhun nikotiinituotteiden käyttöön puututaan seuraamustaulukon mukaisesti. Kouluaikana koulualueelta poistuminen mm. tupakalle on kiellettyä, myös tällöin rangaistus annetaan seuraamustaulukon mukaisesti. Mikäli oppilaan nikotiinituotteiden käyttö muussa kuin kouluyhteydessä tulee esiin, ilmoitetaan tästä huoltajalle.

Mikäli oppilas on myynyt tai välittänyt koulussa tai koulumatkalla nikotiinituotteita tai muita päihteitä, asiasta tehdään lastensuojeluilmoitus ja otetaan yhteys suoraan poliisiin. Asiasta ilmoitetaan myös huoltajille. Löydetyt tupakkatuotteet ja sähkötupakkalaite tai muut tupakointivälineet takavarikoidaan perusopetuslain mukaisesti ja luovutetaan huoltajalle tai poliisille.

4.2. Muut päihteet

Jos oppilaalla havaitaan olevan koulussa mukana päihteitä tai niiden käyttöön liittyviä aineita tai välineitä, takavarikoi koulu päihteet. Oppilaan tavaroita ei kuitenkaan ole lupa tutkia pelkästään päihde-epäilyn perusteella. Oppilasta puhutellaan ja asia kirjataan. Asiasta tiedotetaan opiskeluhuoltoa ja huoltajia sekä tarpeen vaatiessa lastensuojelua ja poliisia.

Vakavat alkoholiin, tupakkaan, nuuskaan tai huumeisiin liittyvät tilanteet ohjataan rehtorin tai turvallisuusvastaavan hoidettaviksi. Rehtori ottaa tilanteissa yhteyttä huoltajaan. Päihtynyt oppilas saatetaan terveyskeskukseen joko huoltajien tai koulun toimesta. Päihtyneenä kouluun tuleminen johtaa aina lastensuojeluilmoitukseen. Tarvittaessa otetaan yhteys poliisiin ankkuritiimiin.

5 Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty, tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Kiellettyjä ja vaarallisia esineitä ja aineita ovat muun muassa päihteet, tupakka, teräaseet tai muut aseet.

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta lainsäädännössä kielletty esine tai aine, sekä sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Oppilaan vastustaessa opettaja tai

rehtori voi käyttää voimakeinoja. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille.

5.1. Oikeus tarkistaa oppilaan tavarat

Rehtorilla tai opettajalla on oikeus tarkistaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuunottamiseksi, jolla oppilas voi vaarantaa omaa tai toisten turvallisuutta. Tarkastus voidaan tehdä, jos oppilaalla on todennäköisesti hallussaan ko. esineitä ja oppilas ei niitä pyynnöstä huolimatta luovuta, tai osoita luotettavasti, että hänellä ei niitä ole.

Oppilaalle ilmoitetaan ennen tarkastusta tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. Oppilaan tarkastamisesta ilmoitetaan huoltajalle Wilma -viestillä.

5.2. Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle. Sellaiset esineet ja aineet mitkä eivät saa olla lain mukaan myöskään huoltajan hallussa, luovutetaan poliisille.

6 Voimakeinojen käyttö

Koulussa pyritään toimimaan aina ilman voimakeinojen käyttöä. Joissain tilanteissa laki antaa mahdollisuuden voimakeinojen käyttöön, mutta silloinkin on syytä harkita, voiko tilanteen selvittää toisin. Yleensä voi. Jos oppilas haluaa poistua tilanteesta toimittuaan väärin, tätä ei saa estää voimakeinoin. Tilanne voidaan aina selvittää jälkikäteen. Voimakeinojen käyttö voi tulla kyseeseen tietyissä perusopetuslain määräämissä tilanteissa tai hätävarjeluna.

6.1 Hätävarjelu

Koulussa rikoslain mukainen hätävarjelu antaa jokaiselle (henkilökunnalle ja oppilaille) oikeuden käyttää välttämättömiä voimakeinoja meneillään olevan tai välittömästi uhkaavan oikeudettoman hyökkäyksen torjumiseksi. Se täydentää koululainsäädäntöä tilanteissa, joissa varsinaiset kurinpitokeinot eivät riitä tai eivät ole sovellettavissa. Tämä tarkoittaa sitä, että koulun aikuisilla nimikkeestä huolimatta on oikeus estää meneillään oleva väkivalta, vaikka tilanteessa ei tulisikaan sovellettavaksi varsinaiset voimankäytön oikeudet, jotka perusopetuslaki opettajille ja rehtorille myöntää.

Puolustusteko ei tällaisessa tapauksessa saa ylittää sitä, mitä on pidettävä kokonaisuutena arvioiden puolustettavana, kun otetaan huomioon hyökkäyksen laatu ja voimakkuus sekä puolustautujan ja hyökkääjän henkilö (kuten oppilaan ikä ja koko). Voimankäyttö on lopetettava heti, kun hyökkäys tai sen uhka on ohi.

6.2 Fyysinen rajoittaminen

Opetushallitus kuvaa sivuillaan fyysisen rajoittamisen perusteita ja niiden käytön rajoja seuraavasti: ”Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Voimakeinojen käyttöoikeus merkitsee vakavaa puuttumista perusoikeutena turvattuun henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, eikä tähän oikeuteen saa puuttua mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta. Perusopetuslaissa säädetään tarkkarajaisesti opettajan voimakeinojen käytöstä silloin, kun oppilas poistetaan luokkahuoneesta tai oppilaalta otetaan haltuun aine tai esine. Koska oppilaan muun kiinnipidon edellytyksistä ja noudatettavasta menettelystä ei ole säädetty perusopetuslaissa, voi perusoikeuksien rajoittaminen tulla yksittäistapauksissa kyseeseen ainoastaan rikoslain 4 luvun 4 ja 5 §:ssä säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona silloin, kun vähemmän rajoittavat toimet eivät tule kysymykseen. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.

Oppilaan fyysinen rajoittaminen on poikkeustilanne, johon on mahdollista ryhtyä viimesijaisena toimenpiteenä, jos tilanne edellyttää välitöntä puuttumista, eikä vaaraa aiheuttavan toiminnan estäminen muilla keinoilla ole mahdollista. Tilanteessa oppilas voi olla vaaraksi itselleen, toiselle henkilölle tai omaisuudelle. Fyysistä rajoittamista ei missään tilanteessa käytetä kurinpitokeinona. Kiinnipitoon ei voida ryhtyä esimerkiksi oppilaan tottelemattomuuden tai passiivisen vastarinnan murtamiseksi. Oppilasta ei saa provosoida niin, että tilanne ajautuu kiinnipitoon, eivätkä oppilaan sanalliset uhkaukset tai loukkaava kielenkäyttö oikeuta kiinnipitoa.”

6.3 Vastarinta poistettaessa

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä

voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Rehtori ja opettaja voivat toimia yhdessä tai kumpikin erikseen.

6.3.1 Rajoituksia poistamiseen

Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslaissa.

6.4 Vastarinta haltuunotossa

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

6.4.1 Rajoituksia haltuunottoon

Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. Haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.
(Perusopetuslaki 36 d §)

6.5 Kirjallinen selvitys

Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Selvitys annetaan viikon kuluessa tapahtuneesta kirjallisena sivistys- ja hyvinvointijohtajalle.
(Perusopetuslaki 36 d ja f §)

Liite 1: Seuraamustaulukko